

Asmeniniai finansai -
*valdymo principai, galimybės,
įrankiai*

Gintaras Černius
MRU profesorius

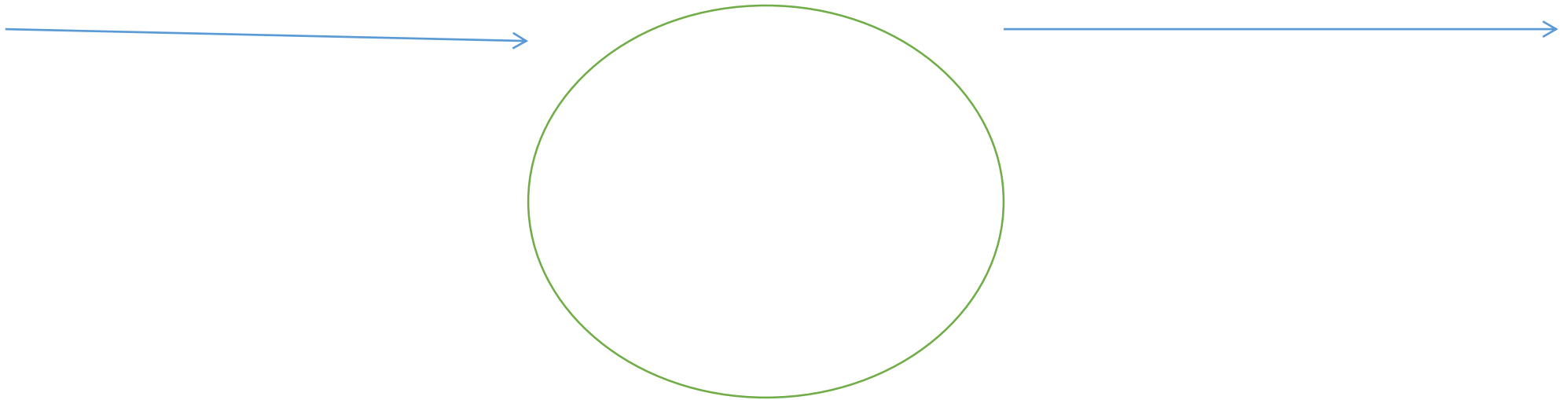

MYKOLO ROMERIO
UNIVERSITETAS

Kadēl kai baigiasi pinigai
dar lieka truputis mėnesiai !?

Iš kur gaunami ir kur išleidžiami pinigai?

TIKSLAS

PENSIJA

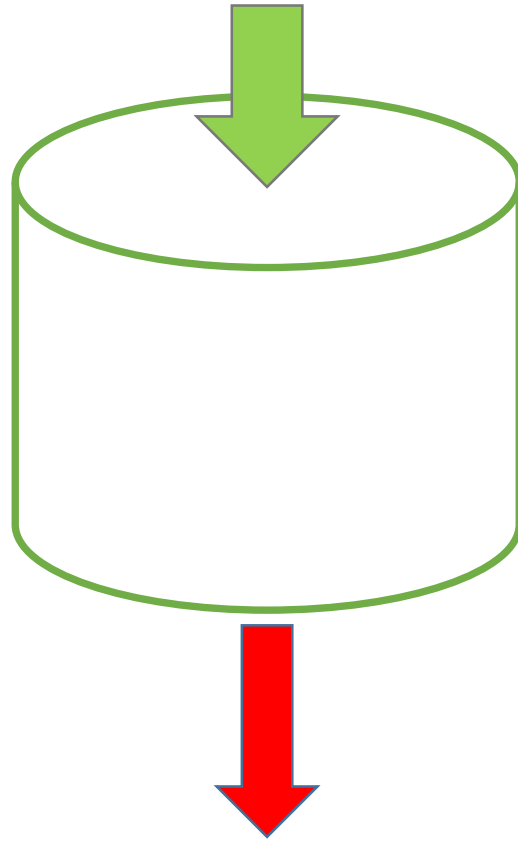
GERBŪVIS, FINANSINĒ LAISVĒ, ORUS GYVENIMAS

Kada tapsiu pensininku?

Ko reikia, kad tapčiau pensininku?

Ką darysiu būdamas pensininku?

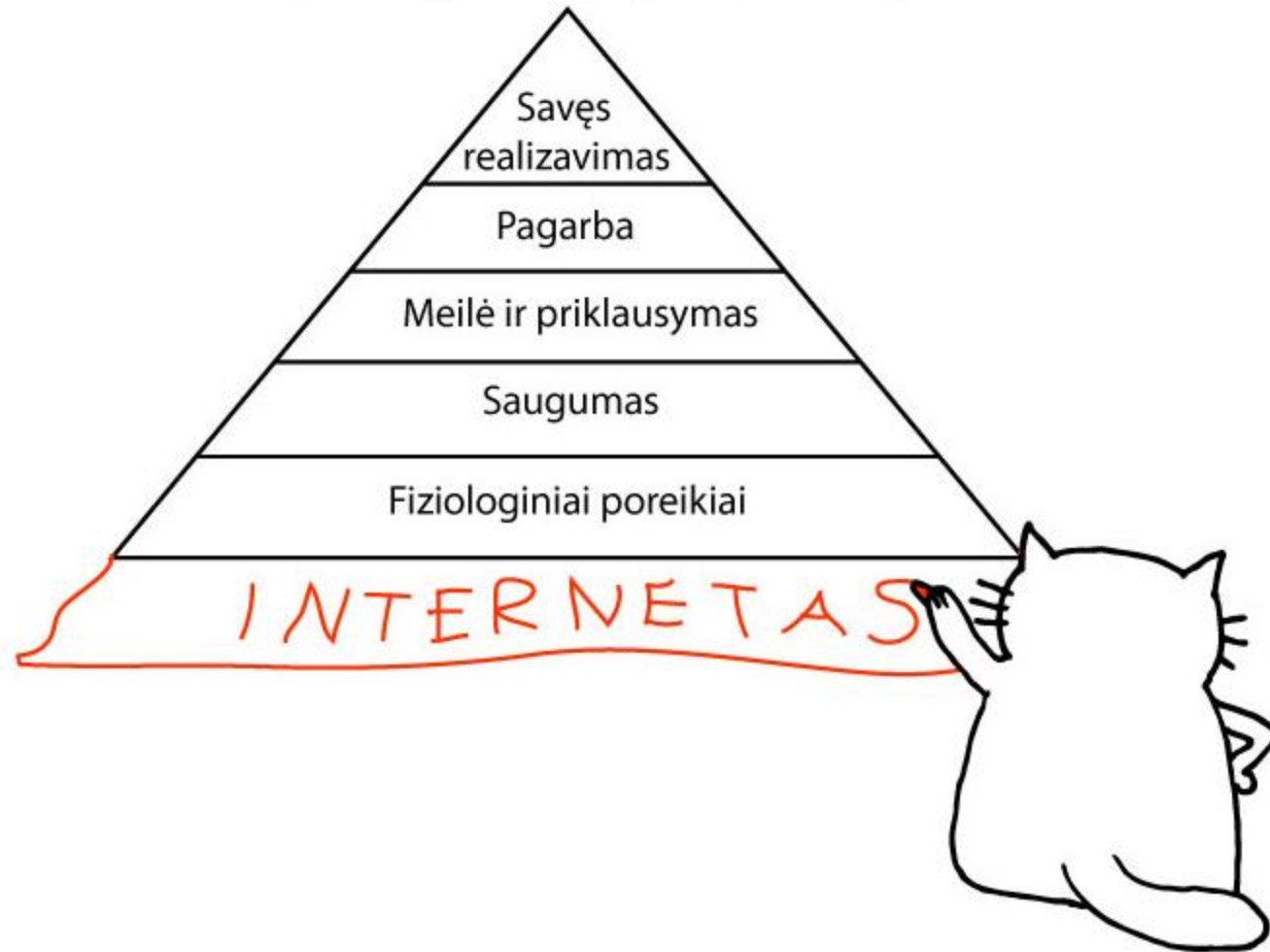
Modelis

Išlaidos

- *Aš įpratęs visada užsirašyti kiek išleidžiu:*
 - Automobilio parkavimas – 1,5 Eur;
 - Pietūs - 30 Eur;
 - Laikraštis - 3 Eur;
 - Nežinia kam – 378 Eur.

Maslow poreikių hierarchija

Išlaidos

- Išlaidos – ne mažinti, bet optimizuoti atsisakant nereikalingų.
- 4 vokai – kaip alternatyvi treniravimosi priemonė, jei nesiseka suvaldyti savo išlaidų.
- **Taupymas – kaupimas.** Atsidėjau kiek numatęs ir po to nesuku sau galvos. Tai galioja tada, kai žinau savo išlaidų struktūrą.

Pajamos

- Samdomas darbuotojas

- Laisvai samdomas

- Pašalpų gavėjas

- Verslininkas

- Investuotojas

- Autorius

Pajamos

- Pajamų šalinis – priklauso nuo požiūrio.
- Jei mačiau kaip samdomas - mano tikslas gauti didesnę atlyginimą.
- Jei mačiau kaip verslininkas – tikslas sukurti sistemą, kad man dirbtų kiti, nesvarbu ar tai žmonės ar idėjos ar produktai.
- “Saugos” taisyklė – trys nepriklausomi pajamų šaliniai.

Pinigų srauto ataskaita mėn.

Iplaukos	Suma	Išlaidos	Suma
Iplaukų (Q^1) iš viso		Išlaidų (Q^2) iš viso	
Rezu atas ($Q^1 - Q^2$)			

Dviejų asmenų šeima disponuoja šiuo turtu ir įsipareigojimais:

1. Butas, kurio įsigijimo kaina 300 000 (rinkos kaina 200 000). Šio buto išlaikymo išlaidos – 1000 per mėnesį.

2. Automobilis, kurio įsigijimo kaina 60 000 (rinkos kaina 30 000). Automobilio išlaikymo išlaidos – 800 per mėnesį.

3. Terminuotas indėlis 50 000 su 3% metinėmis palūkanomis.

4. Būsto paskola 150 000. Mėnesio įmoka – 800.

Sutuoktiniai gauna iš viso 4000 atlyginimą atskaičius mokesčius. Išlaidos per mėnesį vidutiniškai – 1500.

Reikia:

1. Sudaryti Pinigų srauto ataskaitą.

Pažaiskime

VERSLO GALIMYBĖS

Man labai patinka :

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

Kaip galiu iš to uždirbti:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

VERSLO POŽYMIAI

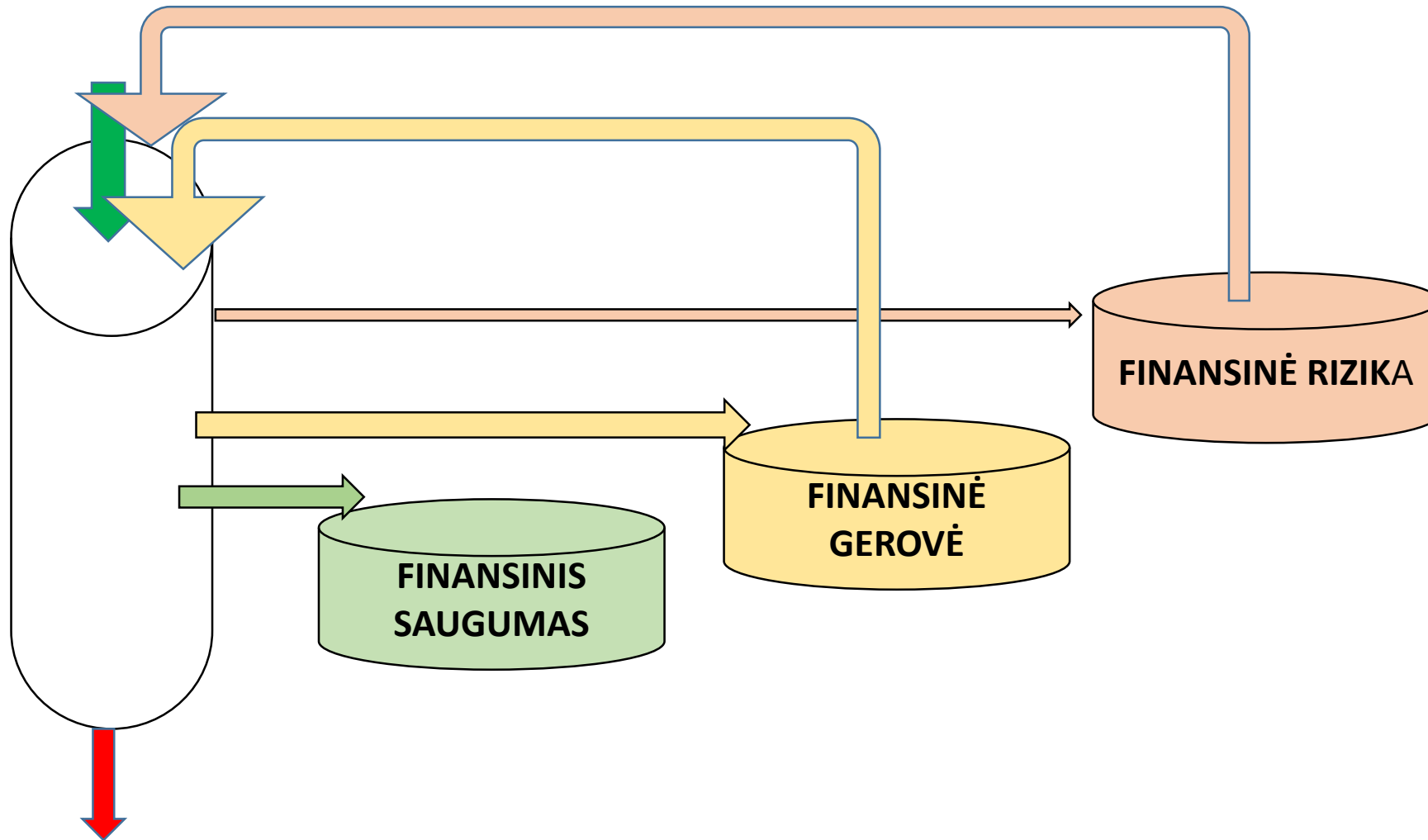
1 Kieno nors **problema**

2 Aš galiu šią problemą **profesionaliai išspręsti**

3 Man **patinka** tai daryti

4 Už tai **moka pinigus**

Rizikų valdymas

Pajamos

- Samdomas darbuotojas

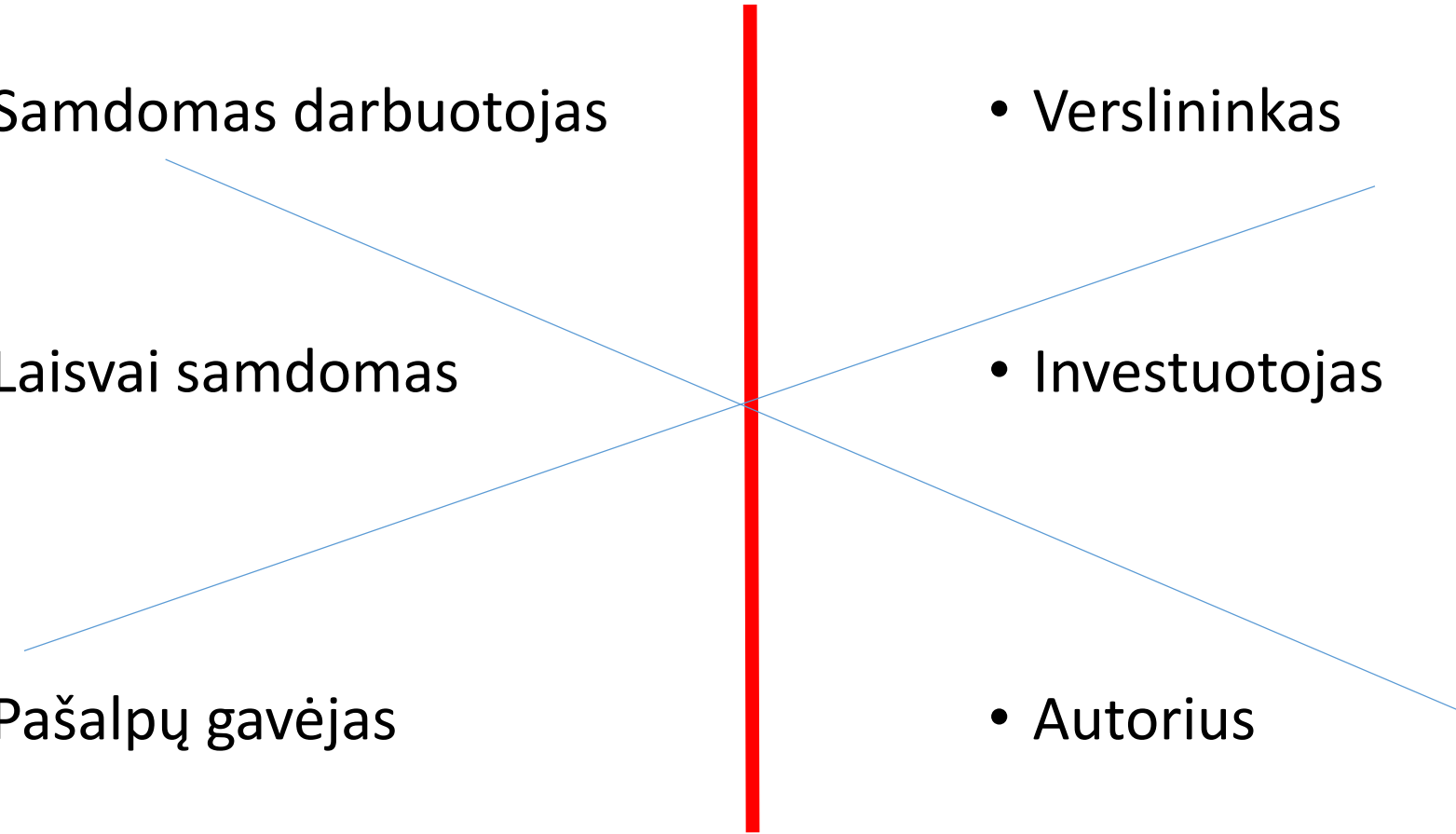
- Laisvai samdomas

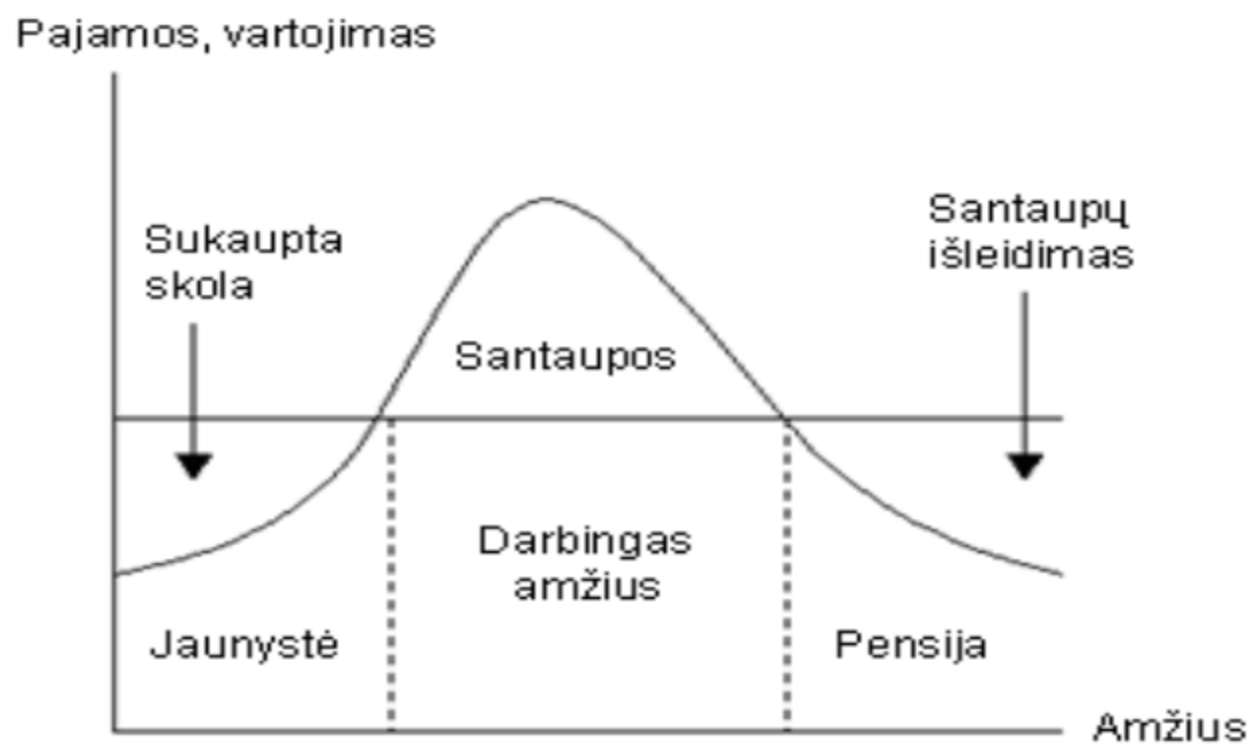
- Pašalpų gavėjas

- Verslininkas

- Investuotojas

- Autorius

2.2 pav. Pajamos, vartojimas ir santaupos skirtingame amžiuje
(Four Approaches... 2009; Jurevičienė, Gausienė 2010)

Įplaukų – išlaidų ataskaita

<u>Įplaukos</u>	Suma	<u>Išlaidos</u>	Suma
<i>Pasyvios</i>		<i>Pasyvios</i>	
Verslo		Turto išlaikymo	
Investavimo		Skolų grąžinimo	
Autorinės			
<i>Aktyvios</i>		<i>Aktyvios</i>	
Darbuotojas		Maistas	
Laisvai samdomas		Būstas	
		Transportas	
Rezu atas			

Turtas

- Turto sąrašas
- Turto rinkos vertė

```
graph TD; Turtas --> Pasyvai; Turtas --> Aktyvai;
```

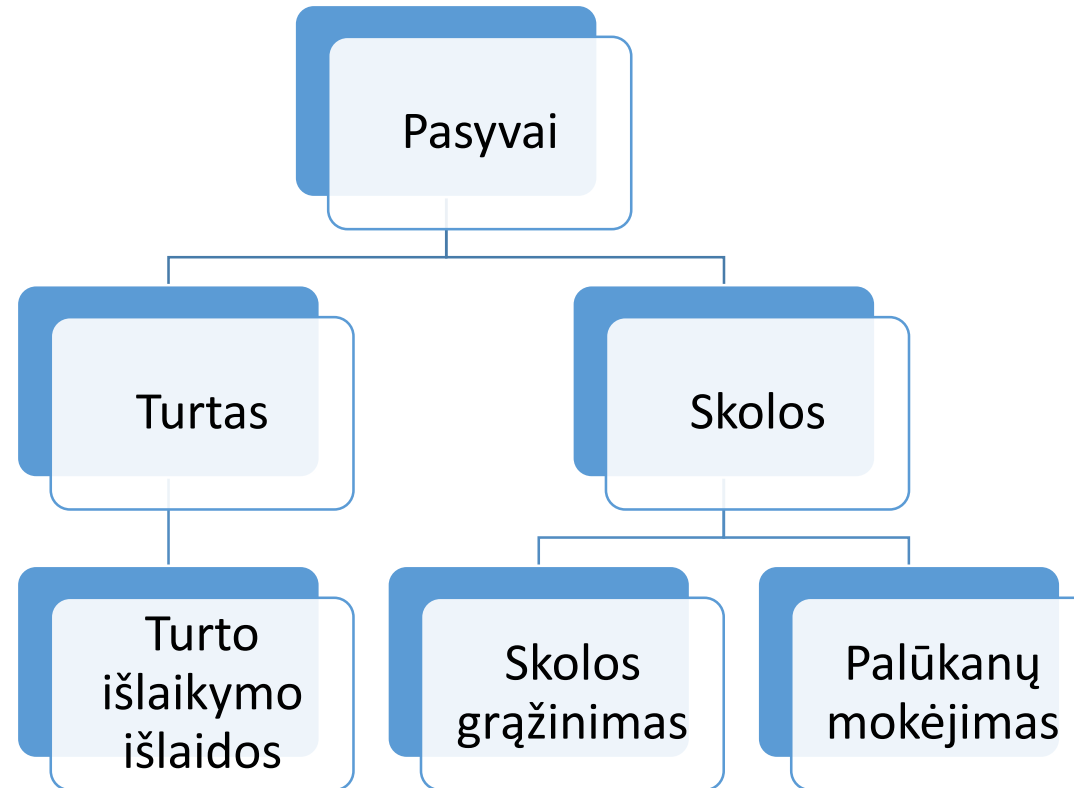
Turtas

Pasyvai

Aktyvai

Turtas

- Turto sąrašas
- Turto rinkos vertė
- Aktyvas ar pasyvas
- Turto išlaikymo išlaidos

Turto – skolų balansas
20... metų mėn. d.

Turtas	Vertė	Skolos	Vertė
		Skolų (S) iš viso	
		Kapitalas(KA=T-S)	
Turto (T)iš viso		Skolos (S) +Kapitalas(KA) iš viso	

Turtas	Vertė	Pinigų srautas	Skolos	Vertė	Pinigų srautas
<i>Aktyvai</i>					
<i>Aktyvai iš viso</i>					
<i>Pasyvai</i>			Skolų iš viso		
Būstas			KAPITALAS		
Transportas			T-S		
<i>Pasybai iš viso</i>					
Turto iš viso			Iš viso	S+K	

Trijų asmenų šeima disponuoja šiuo turtu ir įsipareigojimais:

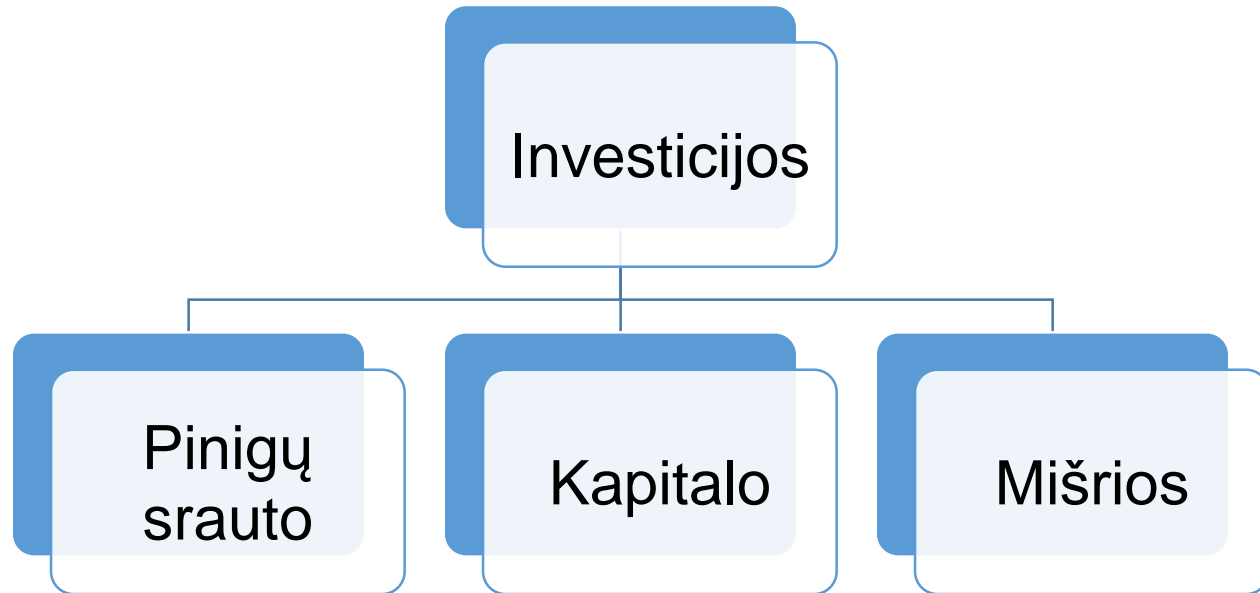
1. Butas, kurio įsigijimo kaina 250 000 (rinkos kaina 100 000). Šio buto išlaikymo išlaidos – 1200 per mėnesį.
2. Automobilis, kurio įsigijimo kaina 80 000 (rinkos kaina 40 000). Automobilio išlaikymo išlaidos – 900 per mėnesį.
3. Nuomojamas vieno kambario butas. Įsigijimo kaina 180 000 (rinkos kaina 100 000). Kas mėnesį buto nuomos įplaukos – 800. Buto išlaikymo išlaidas dengia nuomininkai
4. Nuomojamo buto paskola 150 000. Mėnesio įmoka – 700.
5. Santaupos 25 000.

Sutuoktiniai gauna iš viso 5000 atlyginimą atskaičius mokesčius. Išlaidos per mėnesį vidutiniškai – 2200.

Reikia:

1. Sudaryti Pinigų srauto ataskaitą.
2. Sudaryti Turto-Skolų balansą.
3. Įvertinti šeimos finansinę būklę ir jautrumą įplaukų sumažėjimui.

Investavimo strategijos

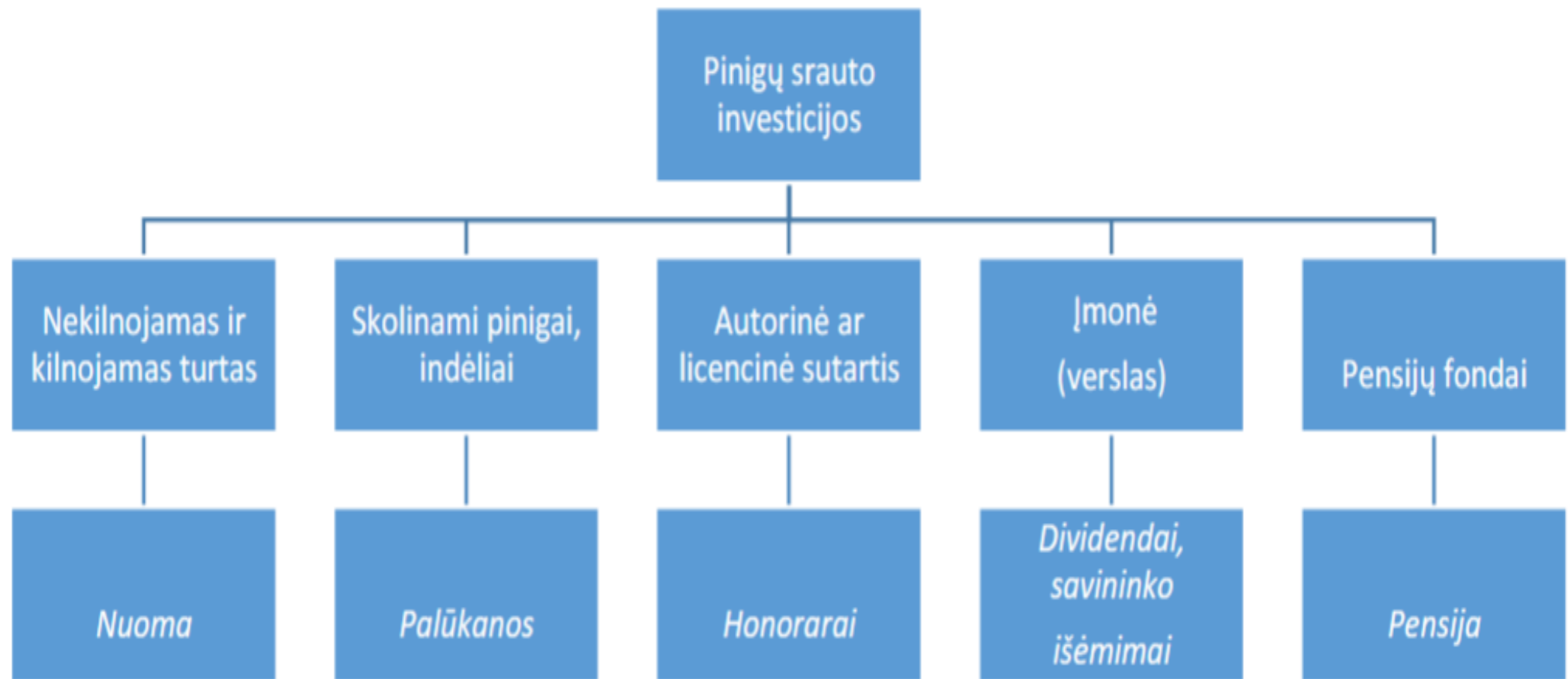

Pinigy srauto

Rezu atas

Pinigų srauto investicijos

$$Q^1 > Q^2;$$

$$\Delta Q = Q^1 - (Q^2 \text{ išlaikymas} + Q^2 \text{ mokesčiai})$$

$$\Delta Q = Q^1 - (Q^2 \text{ išlaikymas} + Q^2 \text{ mokesčiai} + Q^2 \text{ skolos grąžinimas} + Q^2 \text{ palūkanos})$$

Pinigų srauto investicijos rezu atyvumas

$$\text{Investicijos pelningumas} = \Delta Q / \mathbf{K}_{\text{pradinė}}; \quad (5.13)$$

kur:

ΔQ – investicijos suminis pinigų srautas per laikotarpį;

$\mathbf{K}_{\text{pradinė}}$ – pinigų srauto investicijos pradinė vertė.

Kapitalo

Rezu atas

Kapitalo
investicijos

```
graph TD; A[Kapitalo investicijos] --- B[Akcijos (verslas)]; A --- C[Vertybiniai popieriai]; A --- D[Nekilnojamas turtas]; A --- E["Brangieji metalai, brangenybės"]; A --- F[Meno kūriniai]; A --- G[Investiciniai fondai]; A --- H[Fondų fondai]; A --- I[Išvestinės finansinės priemonės];
```

Akcijos (verslas)

Vertybiniai
popieriai

Nekilnojamas
turtas

Brangieji
metalai,
brangenybės

Meno kūriniai

Investiciniai
fondai

Fondų fondai

Išvestinės
finansinės
priemonės

Kapitalo investicijos

K pradinė $<$ K rinkos;

K pradinė $<$ K rinkos - Q^2 palaikymo;

K pradinė $<$ K rinkos - Q^2 palaikymo - Q^2 mokesčiai;

$\Delta K = K$ pradinė - (K rinkos - Q^2 palaikymo - Q^2 mokesčiai)

Kapitalo investicijos rezu atyvumas

$$\text{Investicijos pelningumas} = \Delta \mathbf{K} / \mathbf{K}_{\text{pradinė}} ; \quad (5.14)$$

kur:

$\Delta \mathbf{K}$ – potenciali kapitalo investicijos nauda, kuri būtų gauta pradavus investiciją;

$\mathbf{K}_{\text{pradinė}}$ – kapitalo investicijos pradinė vertė.

Asmeniniai finansai – kas tai?

- Pinigai?
- AF = AŠ + pinigai
- AF = AŠ + pinigai + Turtas
- AF = AŠ + pinigai + Turtas + aktyvai
- AŠ
- AF = pinigai + Turtas + aktyvai

Įplaukos (+)			Turtas			NK + Skolos		
Pasyvios		Suma	Srautas	Aktyvai	Vertė	Nuosavybė		Vertė
	Iš viso							
Aktyvios								
	Iš viso							
Iš viso	Įplaukų							
Išlaidos (-)			Pasyvai			Srautas	Skolos	Vertė
Pasyvios		Suma						
	Iš viso							
Aktyvios								
	Iš viso							
Iš viso	Išlaidų							
REZULTATAS			Turtas iš viso			Nuosavybė ir Skolos iš viso		

www.mruni.eu

NAMŲ ŪKIO FINANSŲ VALDYMAS

Gintaras Černius

MRU
MYKOLO ROMERIO
UNIVERSITETAS

<https://ebooks.mruni.eu/pdfreader/nam-kio-finans-valdymas25184/1/nam%C5%B3+%C5%ABkio+finans%C5%B3+valdymas>